

Zabudnuté krízy: 5 dôvodov, prečo ich prehládame

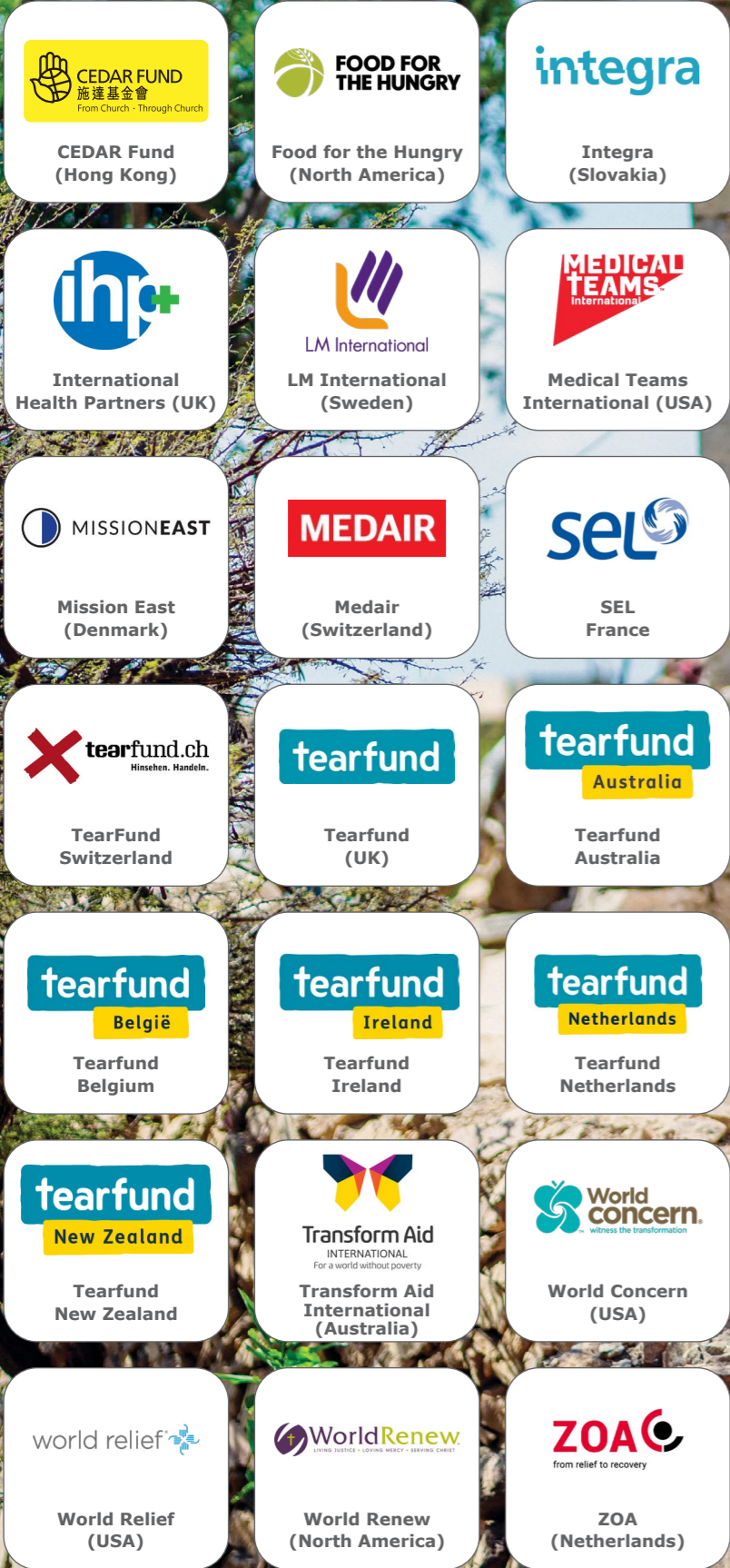
nápísali členovia Aliancie Integral

Integral Responding Faster.
Reaching Further.
In Christ.

Ďakujeme všetkým členom Aliancie Integral, ktorí prispeli k vypracovaniu tejto správy. Aliancie Integral je združenie 21 kresťanských humanitárnych a rozvojových organizácií zo 14 krajín, ktoré pôsobia v 85 krajinách sveta s cieľom zmierniť utrpenie a obnoviť nádej v nestabilnom prostredí.

© Integral Alliance 2024

Predná strana obálky: Kelemi, na snímke so svojou starou mamou Genet, dostala bezplatnú liečbu maľáríe v nemocnici Dubti v Etiópii. © International Health Partners. Dole zľava doprava: Vysídlené rodiny čakajú na naplnenie nádob na vodu, Sudán. © LM International. Letecký pohľad na dedinu, Burkina Faso. © Tearfund Belgium. Kávový obrad, Etiópi. © Veronika Macsal, Integra. Rybolov na užívanie rodiny, Afganistan. © Mission East. Adomic zo skupiny žien pestujúcich zeleninu ukazuje svoje produkty, Južný Sudán. © Jan Tschannen, TearFund Switzerland.

Strana 2: ZOA vybuďovala vodné nádrže v oblasti ohrozenej suchom, ktoré ľuďom umožňujú celoročný prístup k vode, Jemen. © Ayman Fuad, ZOA.

Predslov

Je pozoruhodné, že členovia Aliancie Integral sa zamerali na potrebu riešiť dlhotrvajúce krízy v mnohých nestabilných krajinách sveta. Príčiny týchto kríz sú zložité a popretkávané geopolitickými záujmami, ktoré sťažujú ich riešenie.

Tí z nás, ktorí fungujú v rámci prísnych ekonomických a politických obmedzení našej spoločnosti, už dlho nariekajú nad tým, že západné humanitárne organizácie majú tendenciu urýchlene reagovať najmä na najnovšiu mediálne atraktívnu katastrofu. To nevyhnutne odvádza finančné prostriedky a pozornosť od kríz v iných krajinách. A lokálni partneri potom musia hľadať životaschopné riešenia s menším rozpočtom.

Správa poukazuje na zaujatosť pri rozdeľovaní pomoci, ktorá súvisí napríklad s historickými väzbami kolonializmu alebo geopolitickými záujmami USA v ich "vojne proti terorizmu" alebo pomoci Ukrajine v rámci obrany "slobodného sveta". V správe sa uvádza štúdia o výsledkoch pomoci krajín G7 za 30 rokov, z ktorej vyplýva, že krajiny bohaté na ropu dostávajú pomoc častejšie ako krajiny chudobné na ropu.

Povaha našich padlých spoločností je taká, že bohaté krajiny sa budú správať podľa svojich záujmov, dokonca aj v humanitárnych otázkach. Médiá musia súťažiť v komerčnom voľnom trhu, aby získali pozornosť. V momentoch, keď zdĺhavé vojny vyústia do hladomoru a masového vysídľovania, dostávajú sa únavu darcov. Väčšina ľudí chce od svojich darov hmatateľné výsledky a nerada sa angažuje v zdanlivo stratených záležitostiach.

Avšak zložité sociálne problémy zakorenené v kultúre či etnickom napätí sa, žiaľ, nedajú vyriešiť pomocou, ktorá sa poskytuje v trojročných projektových cykloch.

Veľa z toho, čo sa považuje za rozvoj, vychádza z predpokladu, že obrovské množstvo pomoci, zavedenie demokratických mechanizmov a správne uplatňovanie procesov riadenia prinesie automaticky výsledky, ako je "budovanie národa". Treba si však uvedomiť, že trvalo najmenej päť storočí, kým sa z bojujúcich panstiev v stredovekej Európe stali národné štáty. Naproti tomu od novo dekolonizovaných krajín očakávame, že sa budú správať ako národy do 50 rokov od získania nezávislosti.

Vonkajšia pomoc môže v určitých kontextoch priniesť zmenu. Aby sa tak stalo, musia byť organizácie poskytujúce pomoc skutočne "inkarnačné", t.j. schopné zasahovať nielen s preferovanými projektmi, ale s pochopením toho, čo je skutočne potrebné urobiť, a to na základe informácií od lokálnych aktérov, ktorí vedia, ako sa starať o svojich vlastných ľudí. Domáce iniciatívy, znalosti a skúsenosti sú často prevalcované zahraničnými projektmi, ktoré majú síce väčšie zdroje financií, ale v skutočnosti sú bezradné.

V správe sa spomína nedostatočná podpora donorov pre lokálne opatrenia a potreba budovania miestnych kapacít. V teréne často chýba kvalifikovaný personál, pretože niektoré medzinárodné organizácie tak povediac pirátsky získavajú miestnych zamestnancov, ktorí boli vyškolení a vychovaní domácimi organizáciami. Tieto medzinárodné organizácie namiesto toho, aby umožnili rozkvet lokálnych iniciatív, vyciavajú miestne organizácie tým, že lákajú ich zamestnancov na lepšie platené pracovné miesta.

Práve miestne iniciatívy vedené silnými lokálnymi organizáciami prinesú z dlhodobého hľadiska udržateľnú zmenu.

Pomoc môže byť prostriedkom transformácie, ak je v súlade so životnými systémami a kultúrou ľudí. Môže byť tiež len prostriedkom modernizácie, sprostredkovateľom metanarátívu, podľa ktorého existuje len jedna cesta k blahobytu krajiny, a tou je rozvoj, ako ho chápe, zažíva a podporuje naša západná spoločnosť.

Táto správa je výzvou, aby sa venovala pozornosť nesúlade medzi dnešným globálnym rozdelením pomoci a úrovňou potrieb jednotlivých krajín, a je krokom k odstráneniu tejto nerovnováhy.

Melba Padilla Maggay, Ph.D.

Zakladateľka Inštitútu pre štúdium ázijských cirkví a kultúry a globálna veľvyslankyňa Micah

Lokálne iniciatívy podporujú ľudí vysídlených v dôsledku vojny, Sudán. © LM International.

Zhrnutie: Zabudnuté krízy potrebujú zmenu nášho prístupu

Fiona Boshoff
generálna riaditeľka
Aliance Integral

Táto správa sa zaoberá prehliadanými humanitárnymi krízami, ktoré sa zhoršujú v dôsledku klesajúcej pozornosti verejnosti a médií. Skúma mnohostranné príčiny tohto zanedbávania a obhajuje zameranie na transformačné opatrenia. Autori a spoluautori správy patria k členom Aliancie Integral. Aliancia Integral je združenie 21 kresťanských humanitárnych a rozvojových organizácií zo 14 krajín, ktoré pôsobia v 85 krajinách sveta s cieľom zmierniť utrpenie a obnoviť nádej v nestabilnom prostredí.

Odborníci poskytujú jasný obraz o piatich dôvodoch, prečo humanitárne krízy upadajú do zabudnutia, a navrhujú spôsoby, ako môžeme tieto výzvy prekonať.

Zabudnuté krízy často vyplývajú z geopolitických a hospodárskych priorít, ktoré zatiaľujú akútne ľudské potreby. Tento nesúlad je zrejmý, pretože pomoc zvykne smerovať skôr do krajín s historickým alebo strategickým významom než do krajín, ktoré ju najviac potrebujú (článok 1). Zároveň

mediálne pokrytie zohráva kľúčovú úlohu pri udržiavaní záujmu verejnosti a financovania. Dlhotrvalé krízy však trpia nedostatočným informovaním, čo vedie k chýbajúcej podpore a zhoršovaniu podmienok v krajinách zasiahnutých krízou (článok 2).

Okrem toho sa v našom prepojenom svete objavil fenomén "únavy darcov", keď neustály pohľad na globálne utrpenie vedie k poklesu reakcie verejnosti a angažovanosti darcov (článok 3). Túto únavu ešte zhoršuje zložitost' krízy spojenej so zmenou klímy, ktorá napriek svojmu bezprostrednému vplyvu na zraniteľné skupiny obyvateľstva často zostáva nedostatočne zastúpená v diskusiách zameraných skôr na budúce dôsledky (článok 4).

Silným mechanizmom zmeny v zanedbávaných krízach sú lokálni aktéri, ktorí však čelia systémovým problémom vrátane nedostatočného financovania a ťažkostí s koordináciou. Zapojenie miestneho vedenia a kapacít je však kľúčové pre efektívne krízové riadenie a udržateľnú obnovu (článok 5).

Táto správa vyzýva na kolektívne opatrenia na riešenie zabudnutých kríz. Spojením úsilia svojich členov sa Aliancia Integral usiluje o transformáciu prostredia humanitárnej pomoci, aby žiadna kríza nezostala skrytá a aby každá reakcia bola naplnená nádejou a vytrvalosťou. Spoločne sa môžeme posunúť od obyčajného súcitu k účinným opatreniam, ktoré stelesňujú náš spoločný záväzok podporovať dôstojnosť všetkých jednotlivcov.

Silným mechanizmom zmeny v zanedbávaných krízach sú lokálni aktéri.

Zľava doprava: Amelework prechádza z pestovania kávy na pestovanie makadamových orechov, Etiópia. © Veronika Macsai, Integra. Tento otec rodiny prešiel kilometre po horúcom piesku, aby nabral vodu zo studne pri mori na Madagaskare. © Laricha R., Medair. Diskusia o plánoch budúcich prác v komunite, Afganistan. © Mission East.

Vplyv kultúrnej, politickej alebo hospodárskej izolácie

1

Myal Greene
generálny riaditeľ a
prezident, World Relief

Náhodný pozorovateľ alebo racionálne uvažujúci človek by mohol predpokladať, že rozdelenie zahraničnej pomoci zodpovedá úrovni potrieb vo svete. Avšak na rozdeľovanie humanitárnej pomoci majú veľký vplyv politické, hospodárske a kultúrne záujmy darcovských krajín. V dôsledku toho sa niektoré krajiny v núdzi dostávajú do izolácie od donorov, humanitárnych organizácií a potenciálnej podpory. Táto izolácia vedie k zanedbávaniu, ktoré sa môže časom zhoršovať a zanechať krajiny bez trvalého základu partnerstva.

Nesúlad medzi rozdelením pomoci a potrebami je dramatický. Na základe údajov z roku 2022 sa spomedzi deviatich krajín sveta, ktoré boli označené ako krajiny s nízkym indexom ľudského rozvoja (HDI UNDP) a zároveň ako krajiny s vysokou alebo veľmi vysokou výstahou v rámci indexu nestability, iba dve krajiny (Južný Sudán a Somálsko) nachádzali medzi dvadsiatimi najväčšími príjemcami pomoci na obyvateľa. Štyri krajiny (Čad, Burkina Faso, Burundi a Stredoafrická republika) dostali menej pomoci na obyvateľa ako viac ako 100 krajín.^{1,2,3}

Medzi hlavné dôvody, ktoré spôsobujú túto nerovnosť, možno zaradiť kultúrne a politické vplyvy kolonializmu. Empirická analýza pomoci poskytnutej Spojeným kráľovstvom a Francúzskom v rokoch 2007 - 2016 zistila vzťah medzi historickými koloniálnymi väzbami a distribúciou pomoci takmer 50 rokov po skončení kolonializmu.⁴ Obe krajiny častejšie poskytovali pomoc krajinám, ktoré boli v minulosti súčasťou ich koloniálnych majetkov, ako iným krajinám. Okrem toho každá z nich poskytovala dramaticky málo pomoci bývalým kolóniám druhej krajiny. Toto rozdelenie by sa mohlo považovať za eticky vhodnú reakciu na nespravodlivosť kolonializmu, ale na druhej strane to prispieva k odklonu pomoci od niektorých krajín, ktoré trpia najväčšou núdzou a zraniteľnosťou.

Rozdeľovanie pomoci na základe politických dôvodov presahuje dedičstvo kolonializmu. Spojené štáty, najväčší darca zahraničnej pomoci v hrubom vyjadrení v dolároch, už desaťročia využívajú svoju pomoc ako predĺženú ruku zahraničnej politiky. Začiatok

americkej zahraničnej pomoci možno spojiť s Marshallovým plánom a obnovou Európy po druhej svetovej vojne. Následne sa pomoc USA riadila záujmami studenej vojny a od prelomu storočí ekonomická pomoc prúdi neúmerne krajinám spojených s vojnou proti terorizmu. V súčasnosti sa 5 zo 7 krajín, ktoré USA najviac podporujú, nachádza na Blízkom východe. Od začiatku vojny na Ukrajine sa pomoc tejto krajine prudko zvýšila, pričom hospodárska pomoc prevyšuje podporu USA ďalším piatim krajinám spolu.⁵

Jedným z kľúčových faktorov pri rozdeľovaní pomoci môže byť aj ekonomický záujem. Dostupnosť ropy v prijímajúcich krajinách má zdokumentovaný vzťah k distribúcii pomoci. Výskum, ktorý analyzoval tridsať rokov pomoci z krajín G7 zistil, že krajiny bohaté na ropu majú väčšiu pravdepodobnosť, že dostanú zahraničnú pomoc, ako krajiny chudobné na ropu.⁶ Výskumníci identifikovali aj súvis medzi úrovňou spotreby ropy v krajinách G7 a pravdepodobnosťou, že ropa ovplyvní ich distribúciu pomoci.

Vzhľadom na tieto nerovnosti sa globálna cirkev musí zasadzovať za spravodlivejšie rozdeľovanie pomoci, ktoré uprednostňuje ľudské potreby pred politickými a ekonomickými záujmami. Sväté písmo nás učí, že všetci ľudia sú stvorení na Boží obraz, a Kristov vzor je príkladom poskytovania pomoci všetkým - bez ohľadu na rasu, národnosť, náboženstvo alebo relatívnu dôležitosť v spoločnosti. Tento Boží mandát by nás mal vyzývať, aby sme sa pozerali ďalej ako na historické, politické a ekonomické väzby a do popredia nášho úsilia postavili našu spoločnú ľudskosť.

Rozdeľovanie pomoci na základe politických dôvodov presahuje dedičstvo kolonializmu.

Isabelle Duval
riaditeľka rozvojového programu,
SEL Francúzsko

Dievčatá nesúce vodu zo studne v dedine, Burkina Faso. © Tearfund Belgium.

2 Nedostatočné mediálne pokrytie a profil

KlaasJan Baas

manažér pre vzťahy s médiami, ZOA

Martha Zonnerveld

vedúca humanitárnej pomoci, Tearfund Holandsko

Médiá často prehliadajú ničivé humanitárne krízy, čo vedie k zanedbávaniu a narastajúcemu nedostatku finančných prostriedkov pre tých, ktorí ich potrebujú. Hoci je povinnosťou médií osvetľovať tieto zabudnuté katastrofy, dôvody ich zanedbávania sú mnohostranné a majú negatívne dôsledky.

Jemen, Južný Sudán, Konžská demokratická republika, Afganistan či Mjanmarsko sú príkladmi krajín, ktoré zápasia s dlhotrvajúcimi humanitárnymi krízami, v dôsledku ktorých sa uprostred prebiehajúceho konfliktu a drsných environmentálnych podmienok ocitli milióny ľudí. Médiá bohatších krajín však týmto krízam venujú len malú pozornosť. Tento nedostatok pozornosti v médiách významne ovplyvňuje donorov aj politikov a zvyšuje riziko straty pozornosti bežných ľudí, ktorá sa prejaví v darovaní.

Nie je to tak, že by médiá nemali záujem o zahraničné krízy vo všeobecnosti; nedávne pokrytie konfliktov na Ukrajine a v Gaze svedčí o opaku. Zároveň však platí, že krízy, ktoré si niekedy vyžadujú podstatne vyššie humanitárne náklady, sa zriedkavo dostanú na titulné stránky novín. Jemen, Sudán a ďalšie príklady si môžete pozrieť v infografike na stranách 8 a 9.

Pochopenie tohto správania médií zahŕňa preskúmanie kľúčových faktorov, ktoré bránia tomu, aby sa na zanedbávané krízy upriamila pozornosť. Médiá nefungujú izolovane. Sú začlenené do spoločnosti, informujú o politických opatreniach a hospodárskych záujmoch. Existuje súhra týchto faktorov a ďalších okolností, ktoré vytvárajú prekážky brániace tomu, aby sa zabudnuté krízy dostali na titulné stránky novín.

V súťaži o pozornosť sa môžu ignorovať aj významné krízy.

Obmedzený prístup: Mnohé zabudnuté krízy sa vyskytujú v nestabilných regiónoch, kde je prístup novinárov obmedzený alebo veľmi nebezpečný. Krajiny ako Jemen, Sýria a Mjanmarsko zamedzujú alebo prísne regulujú prístup médií, čo bráni slobodnému spravodajstvu. Aj v prípade, že je prístup umožnený, môže byť pre novinárov príliš nebezpečné pracovať nezávisle v nestabilných podmienkach, aké sú napríklad v Somálsku či Afganistane.

Informačné preťaženie: Rozšírenie digitálnych médií a rýchle šírenie správ znamená, že spotrebiteľia sú neustále preťaženi informáciami. Medzitým sa zvyšuje počet humanitárnych kríz a vysídleného obyvateľstva. V tejto záplave informácií musia médiá stanoviť priority a skrátiť príbehy. V súťaži o pozornosť sa tak môžu ignorovať aj významné krízy.

Obchodné tlaky: Médiá fungujú v komerčnom rámci, ktorý sa riadi ukazovateľmi ako sledovanosť, počet kliknutí a predajnosť. Obsah, ktorý nepriťahuje záujem publika, ako napríklad prebiehajúce krízy, ktoré nemajú priamy význam pre čitateľov, sa považuje za nerentabilný. V dôsledku toho médiá vrátane nekomerčných subjektov váhajú investovať do nákladného spravodajstva z náročných alebo nebezpečných prostredí.

Je nevyhnutné, aby médiá prioritne informovali o krízach, v ktorých existuje veľká núdza, aby sa tieto krízy ďalej nezanedbávali. Médiá pôsobia ako katalyzátor pri získavaní pozornosti. Bez tejto pozornosti je získavanie finančných prostriedkov ťažšie, chýba politická vôľa riešiť zložité situácie a cirkvi a široká verejnosť nesústreďia svoje modlitby a dary na zmiernenie utrpenia postihnutých. Čitatelia sa tiež musia naučiť všímať si aj krajiny, ktoré nie sú uvedené na titulných stránkach novín, ktorým sa venuje málo pozornosti, ale trpia veľkou núdzou. Keďže sme všetci stvorení na Jeho obraz, vieme, že v Božích očiach by nikto nemal byť považovaný za "zabudnutého" - a nemal by byť ani v našich.

Vodné filtre poskytujú komunitám čistú vodu, Jemen. © Ayman Fuad, ZOA.

Únava darcov, zotrvačnosť a dlhotrvajúca kríza

3

Hannah Moeda

manažérka fundraisingu, Transform Aid International

Žijeme v čoraz prepojenejšom svete. Vďaka informáciám, správam a svedectvám z prvej ruky, ktoré sú k dispozícii v reálnom čase a na jeden dotyk tlačidla, sa príbehy o obrovskej núdzi a tragédiách vo vzdialených regiónoch zdajú byť geograficky bližšie, než v skutočnosti sú.

To síce prispieva k pozitívnemu pocitu globálneho spojenia, ale zároveň aj k spoločnému pocitu bezmocnosti, keď sa každá nová kríza odohráva v živých detailoch. Túto bezmocnosť potom ešte znásobujú rôzne charitatívne alebo neziskové organizácie, ktoré sa dožadujú komunikačného priestoru a často využívajú v rovnakom čase tie isté kanály na získanie finančných prostriedkov pre svoju ušľachtilú vec, čím sa zvyšuje počet možností, ktoré môžu ľudia využiť.⁷ U súkromných darcov aj inštitúcií, ktoré podporujú humanitárnu pomoc a rozvojovú činnosť, môže tento pocit zahľtenia nakoniec viesť k stavu "únava darcov".

"Únava darcov" môže spôsobiť apatiu alebo znečitlivenie, čím sa kriticky zníži financovanie reakcií na humanitárne krízy alebo aktivít súvisiacich s obnovou. Darcovia, tak z verejného sektora, ako aj súkromní, sú najviac motivovaní, keď chápú hmatateľný rozdiel, ktorý ich finančný príspevok prinesie v určitom časovom rámci. Ak sú darcovia neustále žiadani, aby prispievali na pomoc v krízach, ktorých riešenie nie je v dohľade a ktoré si vyžadujú zložité riešenia, ktoré je navyše ťažké pochopiť, môžu začať váhať, či sa vôbec angažovať.⁸ Pri posudzovaní tohto vzájomného pôsobenia medzi dlhotrvajúcimi krízami a únavou darcov existuje niekoľko faktorov.

Únava tvárou v tvár nevyčísliteľnému dopadu

Pri fundraisingu platí, že čím je výzva na akciu a jej zodpovedajúci dopad hmatateľnejší, tým je pravdepodobnejšie, že sa dočkáme darcovskej odozvy.⁹ V prípade dlhotrvajúcich kríz - bez ľahko definovateľného konca, kde sa výzvy na akciu zdajú byť len krátkodobé - sa darcovstvo môže javiť ako dočasná náplasť, menej presvedčivá pre darcov, ktorí chcú

mať dlhodobý a významný vplyv. Jedným z príkladov môže byť prebiehajúci konflikt v Afganistane, kde bolo financovaných len 51% plánu humanitárnej pomoci na rok 2023.¹⁰

Únava v súvislosti s krízami založenými na konfliktoch

Humanitárne krízy, ktoré vzniknú ako následok konfliktu, sú zložité z hľadiska neutrality a nestrannosti, na rozdiel od katastrof, ktoré si nevyžadujú, aby sa darcovia riadili osobnou politikou či ideológiou. Krízy akéhokoľvek druhu majú schopnosť odhaľovať štruktúry a rozdelenie moci.¹¹ Je jednoduchšie racionálne reagovať na náhle vzniknuté prírodné katastrofy, pretože riešenia a časové harmonogramy obnovy sú menej diferencované a zrozumiteľnejšie.

Únava súvisiaca so stagnujúcimi výsledkami

V prípade dlhotrvajúcej núdzovej situácie môže dôjsť k postupnému zmiernovaniu následkov len prostredníctvom pomoci poskytovanej v priebehu mnohých rokov. Zložitosť dlhotrvajúcich kríz, ovplyvnená faktormi, ktoré sú často mnohostranné a cyklické, sťažuje pokrok. Keď sa nezaznamená žiadne alebo len malé zlepšenie, donori môžu pociťovať sklamanie pri poskytovaní podpory. Jedným z takýchto príkladov môže byť zníženie financovania plánu humanitárnej pomoci v Južnom Sudáne.¹²

Je na tých, ktorí pracujú v humanitárnom a rozvojovom sektore, aby pokračovali v inováciách, komunikácii a spolupráci s cieľom zabezpečiť, aby neboli ignorované životy tých, ktorí trpia. Nemôžeme to však robiť sami. Pre tých darcov, ktorí chcú vidieť zmenu v zabudnutých krízach, je dôležité pochopiť, že projekty pomoci a obnovy si vyžadujú čas, a tomu by mala zodpovedať aj finančná podpora. Zvážte, či by ste na prvú reakciu nemali nadviazať aj niekoľko mesiacov po katastrofe a poskytnúť ďalší dar alebo ho premeniť na opakovaný. Aj keď je to ťažké vidieť, každé euro sa počíta.

Peter Drummond Smith

riaditeľ pre medzinárodnú spoluprácu, Mission East

Aj od malých detí sa očakáva pomoc pri domácich prácach, Afganistan. © Mission East.

Členovia Aliancie Integral a ich partneri reagujú na mnohé zabudnuté krízy

AFGANISTAN

Tu pôsobí 8 členov Aliancie Integral a ich partnerov

POTREBY:

23.7 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

BURKINA FASO

Tu pôsobia 4 členovia Aliancie Integral a ich partneri

POTREBY:

6.3 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

KOLUMBIA

Tu pôsobia 4 členovia Aliancie Integral a ich partneri

POTREBY:

8.3 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

KONŽSKÁ DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA

Tu pôsobí 10 členov Aliancie Integral a ich partnerov

POTREBY:

25.4 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

ETIÓPIA

Tu pôsobí 12 členov Aliancie Integral a ich partnerov

POTREBY:

21.4 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

MADAGASKAR

Tu pôsobí 5 členov Aliancie Integral a ich partnerov

POTREBY:

2.3 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

MJANMARSKO

Tu pôsobí 8 členov Aliancie Integral a ich partnerov

POTREBY:

18.6 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

JUŽNÝ SUDÁN

Tu pôsobí 12 členov Aliancie Integral a ich partnerov

POTREBY:

9 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

SUDÁN

Tu pôsobí 7 členov Aliancie Integral a ich partnerov

POTREBY:

24.8 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

JEMEN

Tu pôsobí 9 členov Aliancie Integral a ich partnerov

POTREBY:

18.2 mil.
ĽUDÍ JE V NÚDZI

FAKTORY NEDOSTATOČNEJ PODPORY:

Daw Ma Hla Win dostala sadenice a má zeleninovú záhradu, ktorá teraz dokáže uživiť šesť členov rodiny, Mjanmarsko. © Iljke Tanis, ZOA.

Dve sestry sedia na mieste, kde stál ich rodinný dom pred tým, ako ho zničili bleskové záplavy, Afganistan. © Tearfund Australia Partner.

- Poľnohospodárstvo
- Stanové tábory
- Vzdelávanie
- Potraviny a výživa
- Podpora živobytia
- Zdravotná starostlivosť
- Viacúčelová hotovosť
- Kultúrna, politická alebo hospodárska izolácia
- Slabé mediálne pokrytie
- Únava darcov
- Klimatické hrozby
- Nedostatočná podpora pre lokálnych aktérov

- Nepotravinová pomoc (NFI)
- Ochrana
- Bývanie / úkryt
- Voda, sanitácia a hygiena
- Zvyšovanie odolnosti
- Psychosociálne služby
- Prevencia SGBV (sexuálne a rodovo podmienené násillie)

Všetky tieto krajiny dostali na humanitárnu pomoc menej ako 55% finančných prostriedkov, o ktoré požiadali v roku 2023, s výnimkou Južného Sudánu, ktorý dostal 64%.*

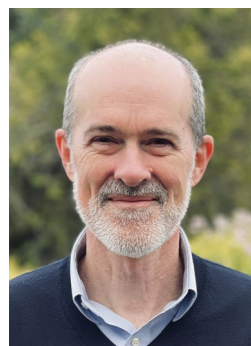
Upozornenie: V tomto grafe sú znázornené príklady zabudnutých kríz, ktorým sa venujú členovia a partneri Aliancie Integral. Nemusia to byť nevyhnutne najviac zanedbané humanitárne krízy na celom svete. * Zdroj: <https://humanitarianaction.info/overview/2023>

4 Klimatické prepojenie

Allan Bussard

generálny riaditeľ,
Integra (Slovakia)

Matthew Maury

generálny riaditeľ,
Tearfund Australia

Vplyv zmeny klímy na ľudí zo zraniteľných oblastí je citelný už teraz, keďže spôsobuje straty domovov, živobytia a miliónov životov. Napriek tomu sa o týchto dôsledkoch často hovorí, akoby boli ešte roky vzdialené. Prečo sa prehládajú? Jedna z odpovedí môže spočívať v našej neschopnosti prepojiť si súvislosti.

Keď som bol mladý, jedna vec bola nesporne istá: počasie nemôžeme zmeniť. Teraz sa ukazuje, že kým moja mladá myseľ vstrebávala túto "pravdu", počasie sa už menilo, a to kvôli mne a mne podobným.

Vyrastal som v západnej Kanade, kde mínus 40 stupňov bolo dobrou správou; dôvodom na zrušenie školy. Pred obchodmi a pracoviskami sa nechávali zapnuté motory v autách, pretože benzín bol lacný a motory áut mohli zamrznúť. Nikomu nenapadlo, že naše zvyky už menia klímu a prehlbujú chudobu v ďalekej Afrike.

Teraz, o desaťročia neskôr, som si toho viac vedomý. Ale zvyky sa ťažko menia. Pre mnohých ľudí v mojej demografickej skupine je jednoduchšie popierať realitu ako meniť zvyky. Sú ľudia, ktorí tvrdia, že krajiny môžu žiť izolovaným životom, neovplyvňovať ani sa nenechať ovplyvňovať tým, čo sa deje inde. Ale klíma ich argumenty nepočúva. Predstierať, že stúpajúca hladina mora nezaplaví moje brehy alebo že otepľovanie nezapáli moje lesy, je byť ako novodobý kráľ Knut, ktorý verí, že dokáže zadržať príliv.

Svetová banka uvádza, že vplyv zmeny klímy najintenzívnejšie pociťujú najchudobnejšie a najzraniteľnejšie komunity, najmä tie, ktoré žijú v nestabilných a konfliktami postihnutých oblastiach.¹³ MMF odhadol, že v prípade scenára s vysokými emisiami by sa počet úmrtí v dôsledku konfliktov ako podiel populácie mohol v nestabilných krajinách do roku 2060 zvýšiť o takmer 10% a že zmena

klímy do roku 2060 môže uvrhnúť do hladu ďalších 50 miliónov ľudí v nestabilných krajinách.¹⁴

Keď sme pred 15 rokmi začali pracovať na hodnotových reťazcoch v poľnohospodárstve vo východnej Afrike, dozvedeli sme sa, kedy prichádzajú dlhé a krátke dažde. Generácie poľnohospodárov prechádzali rytmom svojho roka s týmito určenými ukazovateľmi. Teraz, keď sa ich opýtame, kedy očakávajú dažde, pokrčia plecami smerom k Bohu alebo možno k osudu. To, kedy sa má sadiť a či sa bude žať, sa zmenilo zo spravodlivej istoty na krutú lotériu.

Takže kruh sa uzatvára. Opäť platí, že počasie sa nedá zmeniť. Alebo presnejšie povedané, farmári vo východnej Afrike, ktorých sa zmena klímy bytostne dotýka, nemôžu zmeniť počasie. Ako by mohli, keď v prvom rade nespôsobili zmenu počasia? A zatiaľ čo extrémny počasie sú čoraz častejšie, vo východnej Afrike narastá počet zanedbaných humanitárnych kríz.

Opakované cesty do oblastí, kde sa pestuje káva v Etiópii, prinášajú určitý smútok. Káva arabica, ktorú v Etiópii objavili pred tisícročím, prehráva boj s globálnym otepľovaním. To by malo byť znepokojivé aj pre tých, ktorí kávu nepijú, pretože živobytie viac ako 20 miliónov etiópskych rodín závisí od pestovania kávy. Je nepochybné, že klimatické zmeny sa týkajú nielen kávy. Neistota, dlhy, podvýživa, migrácia, násilie, choroby, kriminalita, chudoba... to všetko nasleduje po stopách neúprosnych prírodných síl.

Pestovateľ kávy na etiópskej vysočine teda nemôže ovplyvniť zmenu klímy. Ale skôr než sa vzdáme s povzdychom, musíme prevziať zodpovednosť ako generácia, možno jediná generácia, možno posledná generácia, ktorá skutočne môže zmeniť počasie.

Farmári vo východnej Afrike, ktorých sa zmena klímy bytostne dotýka, nemôžu zmeniť počasie."

Luku (uprostred) je manažérka škôlky na pestovanie sadenic klimaticky odolných makadámiových stromov v Etiópii © Veronika Macsai, Integra.

13 Van Bronkhorst, B and Bousquet, F. 'Tackling the intersecting challenges of change, fragility and conflict', World Bank Blogs [website], 2021, <https://blogs.worldbank.org>, accessed April 2024.

14 Azour, J and Selassie, AA. 'Africa's fragile states are greatest climate change casualties', International Monetary Fund Blogs [website], 2023, <https://www.imf.org/en/blogs>, accessed April 2024.

Nedostatočná podpora pre lokálne kapacity

5

Denis Semakula

riaditeľ pre Sudán,
LM International

pretože sú to hlavne miestne organizácie, ktoré sa vedia dostať ku komunitám v najväčšej núdzi.

Druhá výzva sa týka toho, ako môžu vnútroštátne organizácie rozšíriť svoje pôsobenie v čase krízy. Udržanie kvalifikovaného personálu je kritickým problémom, ktorý je spôsobený neistým financovaním a atraktívnejšími možnosťami kariéry v medzinárodných organizáciách. Keď kríza preťaží lokálne kapacity alebo trvá dlhšie obdobie, miestne organizácie môžu mať problém udržať svoje fungovanie alebo uspokojiť vyvíjajúce sa potreby postihnutých komunít. Riešenie týchto problémov si vyžaduje finančnú podporu, ale aj investície do odbornej prípravy, mentorstva a budúceho kariérneho rastu.

Po tretie, podpora opatrení na lokálnej úrovni musí počítať so zložitou a dynamickou sieťou miestneho spoločenstva a sociálnych identít. Napríklad v Sudáne môžu náborové postupy niektorých národných organizácií zahŕňať prijímanie zamestnancov z ich konkrétnej komunity, čo môže vyvolávať otázky neutrality a nestrannosti. Niektoré z týchto otázok však možno riešiť prostredníctvom budovania väčšieho povedomia o humanitárnych princípoch a spôsoboch práce.

Pri posilňovaní lokalizácie je dôležité zvoliť prístup, ktorý zohľadní vzájomne prepojené otázky financovania, posilnenia kapacít a zapojenia komunity. To si vyžaduje spoluprácu, pokoru a neustály proces hľadania a učenia sa. Väčšia podpora a investície do opatrení na lokálnej úrovni pomôžu vybudovať silné miestne vedenie a zabrániť tomu, aby sa krízové situácie zanedbávali. Miestni aktéri poznajú svoj vlastný kontext a v konečnom dôsledku sú na danom mieste dlhodobo.

Modely, ktoré by dokázali priniesť zmenu, existujú. Je na medzinárodnom spoločenstve, aby sme spoločne s lokálnymi partnermi a komunitami realizovali odvážne opatrenia. My, členovia Aliancie Integra, ktorá je postavená na kresťanských hodnotách, sme naďalej odhodlaní s odvahou aj súcitom posilňovať lokalizáciu v humanitárnej práci. Pridáte sa k nám?

Na celom svete potrebuje pomoc a ochranu viac ako 300 miliónov ľudí, aby mohli prežiť.¹⁵ Medzinárodné spoločenstvo nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov, keďže konflikty, zmena klímy a hospodárska nestabilita sú príčinou čoraz dynamickejších dlhotrvajúcich kríz. Existuje však zdroj nevyužitého potenciálu na prekonanie týchto zanedbaných kríz prostredníctvom podpory a investovania do lokálnych kapacít.

V dokumente Grand Bargain Agreement sa zdôrazňuje potreba posilniť miestne a národné subjekty poskytujúce humanitárnu pomoc a zlepšiť tzv lokalizáciu.¹⁶ Hoci túto dohodu podpísali mnohí z najväčších donorov a humanitárnych organizácií, strany si neplnia svoje záväzky.

Modely osvedčených postupov, ktoré inšpirujú k zmene, pritom už existujú. V Sudáne, kde je 8 miliónov ľudí vysídlených a 18 miliónov ľudí netuší, kde bude môcť zohnať svoje ďalšie jedlo¹⁷, sa napríklad osvedčilo lokálne riešenie prostredníctvom tzv. miestností núdzovej reakcie (Emergency Response Rooms - ERR), ktoré poskytujú účinnú podporu. ERR prevádzkujú dobrovoľníci vrátane zdravotníckych a technických odborníkov. Slúžia ako podporné centrá na úrovni komunity a ponúkajú základné informácie a služby humanitárnej pomoci, najmä v mestských oblastiach. Je dobré si uvedomiť, že lokálne organizácie, ktoré sa snažia pomáhať, čelia rovnakým výzvam ako ostatní humanitárni aktéri, a to vyhnúť sa duplicitě, sprístupniť služby všetkým a koordinovať ich s ostatnými, aby boli efektívnejšie.

Avšak aby bola lokalizácia účinná, vyžaduje si odvážne finančné a strategické záväzky. Miestni aktéri potrebujú donorov a partnerov, ktorí ich budú sprevádzať pri získavaní skúseností, rozširovaní vedomostí o humanitárnych štandardoch, vytváraní interných politík a postupov a investovaní do budovania odborných znalostí zamestnancov. Darcovia sa môžu rozhodnúť nefinancovať lokálne subjekty z dôvodu vnímaného nedostatočného dodržiavania ich pravidiel. Alebo môžu pracovať spolu s nimi a pomáhať im rozvíjať kompetencie, ktoré im chýbajú. Takéto situácie predstavujú pre medzinárodné humanitárne organizácie a donorov dilemu,

15 Global Humanitarian Overview 2024, February update', Relief Web [website], 2024, <https://reliefweb.int/report/world/global-humanitarian-overview-2024-february-update-snapshot-29-february-2024>, accessed April 2024.

16 The Grand Bargain 2.0 Endorsed framework and annexes', Inter-Agency Standing Committee [website], June 2021, <https://interagencystandingcommittee.org/grand-bargain>, accessed April 2024.

17 Sudan Situation Report 25 April 2024', Office for the Coordination of Humanitarian Affairs [website] <https://reports.unocha.org/en/country.sudan>, accessed April 2024.

Naomi Bula

riaditeľka marketingu
a komunikácie, World
Renew Canada

Wad Al-Amin al-Hashim sa umýva pri obnovenom vodovodnom stojane, Sudán. © LM International.

Výzva na akciu

- 1 Vyzývame darcovské vlády,** aby sa pri pridelovaní humanitárnej pomoci zamerali predovšetkým na úroveň potrieb a zraniteľnosti prijímajúcich krajín. Ľudské potreby musia byť uprednostnené pred politickými, hospodárskymi a kultúrnymi národnými záujmami. Je neprípustné, aby boli príprava politik a stanovovanie rozpočtov na humanitárnu pomoc a rozvojovú spoluprácu zaslepené predsudkami koloniálnej histórie, zahraničnej politiky a hospodárskych záujmov.
- 2 Vyzývame ostatných inštitucionálnych donorov, nadácie, fondy a firemných darcov,** aby začali alebo pokračovali vo financovaní pomoci v humanitárnych krízach, ktoré nemajú mediálne pokrytie a sú nedostatočne financované. Často sa stáva, že aj relatívne malé sumy finančných prostriedkov môžu významne ovplyvniť zabudnuté krízy.
- 3 Vyzývame médiá,** aby boli spravodlivejšie pri informovaní o humanitárnej pomoci, pretože medializácia humanitárnej krízy je pre mimovládne organizácie významným podnetom na začatie kampaní a zbierok. Mediálne spravodajstvo informuje širokú verejnosť a má významný vplyv na rozhodnutie darcov konať.
- 4 Vyzývame mimovládne organizácie,** aby preskúmali nové spôsoby práce v humanitárnych krízach, ktoré zahŕňajú posilnenie lokálnych kapacít, zintenzívnenie spolupráce a diverzifikáciu zdrojov financovania. Vyzývame tiež medzinárodné mimovládne organizácie, aby lobovali u svojich vlád v súvislosti s ich záväzkami v oblasti klímy, pretože vplyv zmeny klímy najintenzívnejšie pociťujú najchudobnejšie a najzraniteľnejšie komunity, najmä tie, ktoré žijú v nestabilných a konfliktami postihnutých oblastiach.
- 5 Vyzývame cirkvi a kresťanov,** aby odolávali únave darcov vo všetkých jej podobách a aby uznali, že Boh pôsobí vo všetkých situáciách. Vyzývame kresťanov, aby konali - v modlitbe a darovaním, a aby si uvedomili, že situácie najväčšej núdze nemusia byť na titulných stránkach novin a finančné prostriedky sa dajú najlepšie využiť, ak sa poskytnú tam, kde je potreba najväčšia.

Odhora nadol: Tieto matky išli tri dni pešo, aby našli vodu po troch vynechaných obdobiach dažďov, Etiópia. © International Health Partners. Deti z menšinových skupín a deti so zdravotným postihnutím sa vzdelávajú. © CEDAR Fund Partner. Očkovacia klinika, Burkina Faso. © Tearfund Belgium.

Zistite viac

Zmena klímy

Pozrite sa bližšie na klimatickú krízu a na to, ako sú kresťania povolani reagovať. "Kresťanstvo a zmena klímy" je deväťdielná séria filmov z produkcie člena Aliancie Integral, organizácie Tearfund s Katharine Hayhoe, medzinárodne uznávanou kresťanskou klimatologičkou:

Otázky na diskusiu a ďalšie aktivity ku každému z filmov nájdete aj v tejto príručke. <https://www.tearfund.org/campaigns/christianity-and-climate-change-film-series>

Podpora lokálnych kapacít

Všetci členovia Aliancie Integral sa dohodli na piatich záväzkoch na podporu lokalizácie. Integral si uvedomuje, že v humanitárnych krízach sú to miestne organizácie a komunity, ktoré reagujú ako prvé. Jedným z našich cieľov je podporovať ich a umožniť lokálnym aktérom účinnejšie reagovať.

Päť záväzkov Aliancie Integral a vyhlásenie o lokalizácii nájdete tu: <https://integralalliance.org/about/localisation>

Táto pôda bola náchylná na suchu a záplavy, ale vďaka novému zavlažovaciemu systému je pôda chránená a môže priniesť tri úrody za rok, Konžská demokratická republika. © Food for the Hungry.